

Warszawa,

15.04.2003

r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

RPO-431187-I/03/HG

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

Pan

Marek Pol

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Infrastruktury

Otrzymałem kilkaset listów, których autorzy kwestionowali szereg przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 z późn. zm.), a w szczególności nakładających na osoby wykonujące powyższe zawody obowiązek przynależności do określonego samorządu zawodowego oraz ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, jednakże po analizie powyższych uregulowań nie znalazłem argumentów, które uzasadniałyby zaskarżenie ich do Trybunału Konstytucyjnego. Nie oznacza to jednak, że we wspomnianej korespondencji nie było problemów wymagających interwencji.

Większość listów zawierała istotne zastrzeżenia do wysokości składek związanych z członkostwem w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa, Izbie Architektów oraz Izbie Urbanistów. Z nadesłanych listów wynika, że do uiszczenia składki w pełnej wysokości zobowiązani są wszyscy członkowie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, Izby Architektów i Izby Urbanistów

bez względu na to, czy wykonują zawód w pełnym, czy w ograniczonym wymiarze czasu, czy też wykonują go tylko sporadycznie jak też bez uwzględnienia wysokości osiąganych przez nich dochodów. Z nadesłanej wraz z listami „Informacji dla członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa” wynika, że w 2003 r. składka członkowska wynosi 40 zł. miesięcznie. Jej składowe są następujące: na ubezpieczenie OC - 10 zł., na działalność okręgowej izby - 25 zł. i na działalność Krajowej Izby - 5 zł. Składkę na ubezpieczenie OC i na działalność Krajowej Izby należało wpłacić jednorazowo do 15 grudnia 2002 r., zaś składkę przeznaczoną na działalność okręgowej izby (w wysokości 300 zł.) można uiścić jednorazowo lub w dwóch ratach po 150 zł. płatnych co pół roku. Natomiast w Izbie architektów - jak wynika z listów - wysokość miesięcznej składki ustalona została na kwotę 50 zł, a w Izbie Urbanistów na kwotę 60 zł.

Uważam, że zastrzeżeniom tym nie można odmówić zasadności. Zdaniem moim wysokość składek członkowskich powinna być zróżnicowana, gdyż nie można żądać składki w tej samej wysokości od osób wykonujących zawód w pełnym wymiarze, jak i od wykonujących go w ograniczonym wymiarze czasu lub sporadycznie, np. emerytów i rencistów oraz od tych, którzy zaprzestaną wykonywania zawodu pozostając w strukturach samorządowych. Osiągają one bowiem różne dochody, stąd też wysokość składki winna być adekwatna do uzyskanych przez nie dochodów.

Dla porównania pozwalam sobie podać, że np. radcowie prawni emeryci i renciści wykonujący zawód uiszczają składkę członkowską wysokości 30 zł., radcowie prawni emeryci i renciści, którzy nie wykonują zawodu, uiszczają składkę miesięczną w wysokości 5 zł., a radcowie prawni, którzy ukończyli 75 rok życia i nie wykonują zawodu radcy prawnego, są zwolnieni od uiszczania składki członkowskiej, zaś aplikanci radcowscy uiszczają składkę w wysokości 11 zł. Zróżnicowaną składkę członkowską uiszczają również członkowie samorządu adwokackiego, jak też lekarskiego.

I tak lekarze uzyskujący przychody z tytułu wykonywania zawodu lub innych źródeł zarobkowania - 30 zł., stażyści, zarobkujący emeryci i renciści - 10 zł., natomiast niezarobkujący emeryci i renciści, osoby na urloпах wychowawczych (nigdzie nie pracujące) oraz bezrobotni są zwolnieni z obowiązku płacenia składki członkowskiej. Uważam w , że członkom samorządu inżynierów budownictwa należałoby stworzyć również możliwość miesięcznego uiszczania składki, gdyż nie wszyscy są w stanie uiszczać ją jednorazowo, czy też w dwóch półrocznych ratach zważywszy, że terminy płatności zostały wyznaczone na czerwiec i grudzień.

W listach podnoszono także problem żądania przez samorząd architektów i urbanistów od osób, które zostały zawieszony w prawach członka, uiszczenia składki za okres zawieszenia. Możliwość taką - w przypadku samorządu architektów - daje uchwała Nr 7 w sprawie składki członkowskiej w samorządzie zawodowym architektów i zasad jej pobierania, która w § 6 ust. 3 stanowi, że zawieszenie w prawach członka izby nie zwalnia z obowiązku płacenia składki członkowskiej i nie wpływa na jej wysokość.

Ustawa o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów w art. 42 ust. 3 określiła przypadki zawieszenia w prawach członka izby. Zawieszenie w prawach członka izby w myśl art. 43 ust. 3 ustawy powoduje zakaz wykonywania w okresie zawieszenia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. W ocenie mojej przyjęcie konstrukcji, że zawieszenie w prawach członka powoduje jedynie zawieszenie w prawach, nie dotyczy zaś obowiązków, jest niedopuszczalne. Status prawny członka obejmuje bowiem zarówno prawa jak i obowiązki, które są ze sobą nierozzerwalnie związane. Zawieszenie w prawach członka musi się odnosić do całokształtu statusu prawnego. Za przyjęciem takiej interpretacji przemawiają także przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 kwietnia 2002 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego

ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej architektów oraz inżynierów budownictwa, które w § 7 ust. 1 i 3 stanowią, że w przypadku zawieszenia w prawach członka izby, umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z dniem uprawomocnienia się uchwały o zawieszeniu. Dlatego też - zdaniem moim - uchwały samorządu architektów i urbanistów w tym zakresie uznać należy za naruszające prawo.

Ponadto należy również zaznaczyć, że zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, członek izby samorządu zawodowego podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wynikać z wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Uważam, że należałoby rozważyć, czy nie zachodzi potrzeba wprowadzenia regulacji pozwalającej na zwolnienie z obowiązku ubezpieczenia osób niewykonyjących zawodu, lecz pozostających w strukturach samorządowych, tak jak ma to miejsce w odniesieniu do radców prawnych i adwokatów.

W tej sytuacji uprzejmie proszę Pana Premiera o rozważenie możliwości skorzystania z kompetencji przewidzianych w art. 12 ust. 3 cyt. na wstępie ustawy, w celu doprowadzenia do stanu poszanowania zasad prawa oraz słuszności i sprawiedliwości, które - jak się wydaje - zostały w tej sprawie naruszone oraz rozważenia podjęcia stosownych rozwiązań legislacyjnych.

W załączeniu uprzejmie przedstawiam kserokopie kilku listów z tym, że dane personalne ich autorów pozostawiam do swojej wiadomości.

Zał. plik

/-/